

comentaris literaris

per Josep Palomero i José Miguel Segura

**LOS VALENCIANOS
Y EL LEGADO FORAL**

de F. Javier Palao Gil

i M. Pilar Hernando Serra [coords.]

Editorial: P. Universitat de València

València, 2018 | Pàgines 254

El dia de Sant Pere, amb el Decret de Nova Planta de 29 de juny de 1707 sancionat pel rei Felip V, es van abolir els furs valencians i aragonesos, que eren un conjunt de normes de règim civil amb què

s'administrava la societat medieval i la de períodes posteriors, fins al moment de la derogació. Eren la nostra constitució normativa, regulaven les competències dels diferents poders i reglamentaven el comportament de la col·lectivitat. El dret civil valencià era un dels més extensos d'Europa. Abans del Decret abolicionista, l'antic Regne de València va arribar a recopilar més de 5.000 furs. Però els drets forals valencians van quedar exclosos de les compilacions elaborades durant el franquisme, i l'ordenament constitucional actual tampoc deixa molt marge de manobra, a pesar que en la reforma de l'Estatut de 2006 es va recuperar de manera decidida la competència per a exercir el dret foral civil valencià a través de l'article 7.

En aquesta miscel·lània els lectors tenen 10 articles d'acreditats especialistes que analitzen les característiques del dret foral valencià, les conseqüències de l'abolició, els intents de recuperació i les perspectives doctrinals i jurídiques que fan al cas. JP

EL CIELO SEGÚN GOOGLE

de Marta Carnicero

Editorial: Acantilado

Barcelona, 2018

Pàgines 137

Novel·la

El cielo según Google crida l'atenció immediatament pel seu títol, per la seua contundència i per incorporar-hi una al·lusió directa a aquest cercador d'internet que fa molt temps va deixar de ser només això per convertir-se en una alguna cosa una mica més complexa, més rendible, més poderosa i més inquietant.

L'argument arrenca amb l'arribada de Naïma —una nena adoptada— a la llar de Júlia i Marcel i acaba amb la mort de Marcel uns quants anys més tard. El que ha passat entre els dos moments se'ns relata a través de dues veus, la d'un narrador etern no focalitzat i la de la pròpia Naïma, que van desenvolupant de manera sincopada una història que en els seus inicis conté tot allò que anuncia temps feliços i plens però que en un determinat moment es trenca per la meitat per esdevenir un lenta agonía, en una successió de ruptures, de traïcions —aliènes i sobretot pròpies— i mentides —piadoses de vegades— i enganys. El cercle vital de la petita Naïma és un cercle sense protecció alguna, és un espai porós en les fronteres del qual transiten les persones en una seqüència, les interioritats de la qual, anirà coneixent a poc a poc i amb prou feines molts anys després, quan li arribi a ella mateixa el moment de mirar-se al mirall i assumir per primera vegada quants frag-

ments, quantes víctimes, quants silencis comencen a acumular-se en el seu propi i encara no massa llarg passat.

Amb tot, el que més m'ha agradat d'aquesta història és, d'una banda, els seus terrors d'estar per casa, aquest color tan negre negríssim quotidià que la tenyeix de la primera a l'última pàgina i en la qual no cal cap detectiu que investigui perquè cada personatge és tard o d'hora el seu propi investigador. I per altra banda, que Naïma corre en determinats moments de soledat i desesperació absolutes a recerques irracionals —tant que resulten fins poètiques— en el seu propi passat a través de Google. Qui no ha buscat a Google —com Naïma— alguna vegada aquest lloc que en el nostre interior està lligat a una persona estimada, a una persona odiada, a un temps feliç o a un desgràcia, a un cop de sort o a un fatalitat...? Qui no ha intentat —com ella— alguna vegada buscar a Google algun racó del seu propi passat portat de la mà d'un memòria caprítxosa, il·lògica, inexplicable...? *El cielo según Google* és, sens dubte, una novel·la d'amors —és a dir, de desamors— que atraparà a qui comenci a llegir-la per el ben escrita i/o traduïda, pel seu llenguatge tan directe i punyent que resulta poètic en el seu propòsit de dir les interioritats d'un ésser humà normal i corrent que lluita per estimar i per ser estimat, que no pot continuar i que produeix dolors aliens, que desitja entendre a quants l'envolten i entendre a si mateix. JMSR

**SOCIALISTES D'UN
PAÍS IMAGINAT**

de Joan Martí Castelló

Editorial: Institució Alfons el Magnànim-CVEI

València, 2017 | Pàgines 262

Història política

El Partit Socialista del País Valencià va ser una formació de l'esquerra valenciana que va estar actiu quatre anys, entre el tardofranquisme i la transició. Estigué format per militants procedents dels

Grups de Reflexió Socialista (Vicent Ventura), Convergència Socialista del País Valencià (Ricard Pérez Casado, Alfons Cucó) i altres dirigents (Vicent Soler, Joan Romero, Vicent Garcés). El 1978 es va integrar en el PSOE, i la nova federació valenciana dels socialistes va adoptar les sigles actuals: PSPV-PSOE. L'autor ha documentat detalladament l'evolució d'aquest partit que formà part de la FPS (Federació de Partits Socialistes, deglutida pel PSOE), amb unes relacions preferents amb el PSC dels socialistes catalans, que no van seguir el mateix procés d'integració en el PSOE, sinó que es van mantindre com a partit autònom, gràcies a l'actuació d'Ernest Lluch. Els mals resultats de les eleccions generals de juny de 1977 van perjudicar l'estructura del partit, ja que es va quedar sense marge de maniobra en no tindre cap representant en l'Assemblea de Parlamentaris. L'estudi de Martí ens ha fet recordar la complexitat d'aquell procés, en un moment en què el país imaginat derivava cap a un país imaginari. JP

destaquem...

Retrobaments, records i fractures que han de curar

Un cap de setmana marcat per una absència. Un cap de setmana de silencis incòmodes, de nostàlgia i pesar, de records dolorosos. Un cap de setmana de reconstrucció espiritual i súplica, i també de redempció. Un cap de setmana, però, ple de vida, banyat per aquesta llum estiuenca que allibera l'ànima i que envolta tot en un halo d'esperança i resurrecció.

Peter Cameron ens ofereix a *Un fin de semana* (Libros del Asteroide) una d'aquelles històries quotidianes, aparentment senzilles, però d'una gran càrrega emocional; i ho fa a través del retrobament d'uns amics en una d'aquelles cases de camp, gairebé de somni, al nord de l'estat de Nova York. Tot sembla, o hauria de semblar bucòlic en aquest relat que parla sobre l'amistat i l'amor, tot i que la mort és molt present, potser massa present en les vides de Lyle, Marian i John, en el que seria el primer aniversari de la

mort de Tony (germanastre de John, cunyat de Marian, parella de Lyle). Al llarg d'aquest primer any d'absència, els tres intenten plorar la seua pèrdua com poden, cadascú a la seua manera, tot i que el seu record roman inalterable, com bé recrea Cameron al llarg d'aquesta novel·la elegant que tanca una gran complexitat en si mateixa per aquesta càrrega emocional que li confereixen cadascun dels pensaments i recriminacions dels seus protagonistes, les evocacions a aquestes vides passades que potser no fossin perfectes, però en què Tony encara existia.

L'escriptor nord-americà versa també sobre els convencionalismes socials, com el temps que un ha de guardar dol per un ésser estimat que ja no hi és. Quan és el moment ideal per recompondre una vida? Recompondre-la suposa una traïció cap a aquell que ja no hi és, cap als seus familiars? Quin dret té el món a jutjar-nos en aquest sentit? Així mateix, Came-

ron parla sobre una malaltia que segueix sent atroç avui dia, com la sida, causa de la mort de Tony, sobre l'homosexualitat, sobre les tenses relacions familiars i la falta de comunicació, sobre la soledat i la recerca de l'amor, sobre el fet de sentir-se connectat a algú, unit a algú.

Al llarg d'aquest cap de setmana emotiu i de rememrança, Cameron traça un relat commovedor sobre unes persones que mostren les seues inseguretats, una història d'introspecció en la qual cadascun dels seus personatges necessita ser franc, els uns amb els altres. Diàlegs intel·ligents, perfectament filats d'una manera natural, tot flueix en aquesta novel·la que ens convida a explorar una part essencial de la condició humana, com és la tendresa i intimitat que s'origina en una relació, sigui aquesta d'amistat, familiar o amorosa. Malgrat l'ambigua i contradictòria que pugui ser la vida, sempre hi ha lloc per creure que, en companyia d'aquells als que estimem, totes aquelles fractures poden arribar a sanar-se. D'alguna manera, sempre hi ha una esquerra que deixa passar la llum, que ens il·lumina i ens permet avançar. ■

Eric Gras

UN FIN DE SEMANA

de Peter Cameron

Traducció: Álvaro Marcos

Editorial: Libros del Asteroide

Barcelona, 2018 | Pàgines 248

Narrativa contemporània